

<i>Inleiding</i>	2
<i>Doelstellingen & Activiteiten</i>	4
Themabijeenkomst “De gekozen burgemeester”	4
Voorjaarsvergadering.....	5
Najaarsvergadering.....	6
Website	8
<i>Bestuur en bureau</i>	10
Het bestuur	10
Samenstelling van het bestuur per 1 januari 2004:	11
Het bureau	12
<i>Overleg provinciale afdelingen</i>	14

JAARVERSLAG

VAN DE V.N.G. AFDELING UTRECHT OVER HET JAAR 2004

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag VNG afdeling Utrecht 2004. Wij hopen dat u er nog vele zult lezen.

Op de eerste plaats bedanken wij onze medewerkers. Zij hebben ertoe bijgedragen dat het voor ons een boeiende periode is geweest. Mede hun inzet die zij hebben getoond heeft deze afdeling gemaakt die het nu is. Dat wil overigens niet zeggen dat wij onze doelen al hebben bereikt. We zijn al wel een heel eind op weg.

Kijken wij terug naar 2004 dan kunnen wij vaststellen dat wij veel energie hebben gestoken in het verbeteren van de informatieverstrekking aan onze leden. Het gebruik van de website voor het verstrekken van informatie gaat door. Het via de website beschikbaar stellen van informatie voorziet ook in de behoefte. Daarnaast hebben wij onze leden aan de hand van verschillende bijeenkomsten niet alleen geïnformeerd over actuele thema's, maar ook uitgedaagd om standpunten te formuleren. Dat was bijvoorbeeld het geval over de rol en positie van raadsleden en wethouders bij de gekozen burgemeester. Pittige discussies zijn gevoerd om onze leden aan te zetten tot een oordeelsvorming over actuele thema's. Wij zijn bijzonder verheugd dat ons doel om meer raadsleden te betrekken bij onze activiteiten aanslaat. Bij steeds meer bijeenkomsten merken wij dat het aantal raadsleden toeneemt. Dat kan natuurlijk nog beter. Wij zijn dan ook voortdurend bezig een goede formule te vinden voor onze themabijeenkomsten qua tijdstip, plaats en duur. Raadsleden moeten naar onze opvatting naast hun "normale" raadswerk maximaal kunnen profiteren van onze activiteiten. Tegelijkertijd realiseren wij ons dat het tijdstip van de (thema)bijeenkomsten en de diensten die wij bieden een behoorlijke aanslag op onze – relatief geringe – financiële middelen betekent.

De VNG staat voor een belangrijke vernieuwing. Mede op grond van stevige kritiek die de VNG in de jaarvergadering van 2003 kreeg, heeft zij onder het motto "Focus op voorsprong" in de tweede helft van 2004 een veranderprogramma in gang gezet. Eén van de onderdelen van dit veranderprogramma is het project "De bestuurlijke organisatie van de VNG in focus". Dit project is gericht op de herziening van de bestuurlijke

organisatie om de slagvaardigheid en ledengerichtheid te vergroten. De herziening heeft grote gevolgen voor de provinciale afdelingen. Eén van de belangrijkste is wel dat de afdelingen nu nog vertegenwoordigers voor bestuur en commissies voordragen. De voorstellen van de VNG brengen daarin flinke verandering. De invloed van de provinciale afdelingen wordt aanmerkelijk teruggebracht. Samen met de zusterverenigingen proberen wij deze voorstellen bijgesteld te krijgen. In de komende periode zullen wij onze leden over de resultaten hiervan informeren.

DOELSTELLINGEN & ACTIVITEITEN

De beleidsintenties van onze afdeling zijn vastgelegd in de notitie "Op weg naar een nieuw millennium" (1999) en het daarop gebaseerde werkplan (2002). Beide geven de kaders waarbinnen wij ons beleid en activiteiten concretiseren en uitvoeren. Het werkplan spitst zich in het bijzonder toe op de ontwikkelingsvisie om de doelstellingen van onze afdeling, t.w. informatieverstrekking, platformfunctie en belangenbehartiging vorm te geven.

THEMABIJENKOMST "DE GEKOZEN BURGEMEESTER".

In het verslagjaar hield het voorstel van het kabinet over de gekozen burgemeester de gemoederen flink bezig. Er werd nog veel geschreven over het onderwerp en de Minister van Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijkrelaties was nog volop over dit onderwerp met de Tweede Kamer in debat. Het bestuur nam het initiatief om actief deel te nemen aan dit debat. Op woensdag 24 maart 2004 waren de leden te gast in Nieuwegein voor de bijeenkomst "De gekozen burgemeester".

In de themabijeenkomst "De gekozen burgemeester en de effecten hiervan voor wethouders en raadsleden" bood het bestuur in het eerste gedeelte de Minister een platform om zijn voorstel uiteen te zetten. Onze leden kregen de gelegenheid om met de minister in debat te treden over de effecten van de gekozen burgemeester voor wethouders en raadsleden.

Het overlijden van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana leidde er helaas toe dat de minister, de heer Th.C. de Graaf, niet zelf zijn voorstellen kon verdedigen. Hij werd echter op uitstekende wijze vertegenwoordigd door de plaatsvervangend Directeur-Generaal Koninkrijkrelaties en Bestuur, de heer S. van den Eijnden.

In zijn inleiding ging de heer S. van den Eijnden namens de minister eerst in op de vraag waarom hij een gekozen burgemeester wenste. Daarna schetste hij de positie van de burgemeester naast die van de raad en de wethouders. Hij benadrukte daarbij dat de gekozen burgemeester niet de nieuwste rage in het land van bestuurlijke vernieuwing moest worden gezien. Kern van het duale bestel is het verbeteren van de lokale democratie en de

gekozen burgemeester moet daarin als sluitstuk worden gezien. De minister gaf aan dat alle functies, burgemeester, wethouders, raad en raadsleden een verandering zouden ondergaan. De minister voorzag meer duidelijkheid in een volwaardige lokale democratie. Daarbij zouden de wethouders meer dan vroeger teamgenoten van de burgemeester zijn zonder overigens geheel afhankelijk van hem te worden. Raadsleden

kregen een meer overzichtelijke positie die steviger en democratischer zou zijn. En dat alles betekende een vooruitgang voor een ieder en vooral voor de burger.

Aan de hand van tevoren opgestelde stellingen discussieerden de deelnemers in het tweede deel vervolgens over de effecten van de gekozen burgemeester. Het bestuur formuleerde aan de hand van de

uitkomsten van de discussie en het stemmen op de stellingen namens onze leden een brief met aanbevelingen voor het Kabinet.

VOORJAARVERGADERING

Gastgemeente Breukelen ontving de afdeling op donderdag 27 mei 2004 in de brandweerkazerne in Breukelen. Burgemeester F. Dales heette de deelnemers hartelijk welkom in zijn gemeente. Hij zette zijn gemeente in een korte presentatie neer, waarbij hij vooral aandacht schonk aan de ligging in een landelijke omgeving met een verhoudingsgewijs hoog voorzieningenniveau en een uitgebreid vrijwilligersnetwerk.

De ledenvergadering stelde vervolgens het jaarverslag en de jaarrekening 2003 vast, benoemde de kascommissie, bestaande uit mevrouw drs. L.A.M. Bakker, gemeentesecretaris van Soest en de heer S. Klijnhout, wethouder van Driebergen.

Verder werd de voordracht van het bestuur om mevrouw T. v.d. Kluit te herbenoemen met algemene stemmen aanvaard, evenals de voordracht van het bestuur om de heer drs. J.W. v.d. Sluijs tot lid van het dagelijks bestuur te benoemen.

Na de pauze vond de themabehandeling plaats: "Lokale politiek en de media".

Gast sprekers voor het thema waren: de heer drs. J. van Lidth de Jeude, burgemeester van Deventer en de heer P. van der Lugt, algemeen directeur van RTV Utrecht. Elisabeth van den Hoogen trad dit keer op als discussieleidster.

Voor de heer drs. J. van Lidth de Jeude bleek de rol van de media buitengewoon belangrijk te zijn. Volgens hem was het noodzakelijk om structurele contacten met de media te onderhouden. Hij raadde de deelnemers aan het risico van een negatief imago te relativeren.

De heer P. van der Lugt liet de toehoorders weten dat er helaas geen checklist bestaat voor het houden van een interview. Een

journalist laat zich vaak - naast de gegeven informatie - ook leiden door informatie van tegen- of medestanders. Hij zoekt naar ongebruikelijke items. Hij of zij is nooit objectief maar behoort wel onafhankelijk te zijn. Hij adviseerde de aanwezigen open en direct te zijn. Een goede kennis van de dossiers is uitermate belangrijk.

Op haar eigen wijze leidde Elisabeth van den Hoogen het debat in, vroeg de deelnemers naar eigen ervaringen met de pers en confronteerde de aanwezigen met de verschillende standpunten. Een levendig debat volgde.

De bijeenkomst werd afgesloten met een lunch, aangeboden door het gemeentebestuur van Breukelen.

NAJAARSVERGADERING

Op 2 december 2004 was de afdeling te gast in Renswoude. Thema van deze bijeenkomst was "Gemeentefinanciën".

De burgemeester van Renswoude, de heer jhr.mr. K.F.H. Schorer, sprak voor een verheugend groot aantal deelnemers zijn welkomstwoord. Renswoude was volgens hem op de eigen gemeente van de deelnemers na de mooiste gemeente in de provincie Utrecht. Hij noemde een aantal bijzondere kwaliteiten van zijn gemeente,

waaronder het schitterende kasteel, de prachtige omgeving, de samenwerking met andere gemeenten ook over de provinciegrenzen heen.

Aansluiting zoekende bij het thema schetste hij de financiële positie van Renswoude en de vervelende gevolgen, die de rijksbezuinigingen ook voor zijn gemeente betekenden. Tot slot liet hij weten dat Renswoude wat hem, de raad en de inwoners van Renswoude betreft nog lang niet toe was aan een veel gesuggereerde herindeling.

In het huishoudelijk gedeelte van deze najaarsvergadering werd de begroting 2005 door de algemene ledenvergadering goedgekeurd. Het voorstel van het bestuur om de heer J.J.L.M. Janssen, burgemeester van Soest, te benoemen tot lid van het bestuur werd met algemene stemmen aanvaard.

Na de pauze werd de themabijeenkomst "Gemeentefinanciën" door de portefeuillehouder, de heer mr. R. Verhulst, geopend.

Leon van Halder, directeur generaal van het ministerie van BiZa betitelde zijn inleiding met "(On)rust in de verhoudingen". Oorzaak van deze onrust: de verrommeling van de bestuurlijke verhoudingen. Dat komt door o.a. de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB, de gemeentelijke bijdrage in het EMU-tekort en de bezuinigingen van het Rijk in het Gemeentefonds. Met goede afspraken wordt hard gewerkt aan het herstel van de verhoudingen, zoals helderheid over de zogeheten pijnpuntenlijst, drastische verlaging van het aantal SPUKS (Specifieke Uitkeringen). Positief punt: het verloop van de uitkering uit het gemeentefonds in euro's per inwoner. Op basis van de huidige prognoses laat deze in de komende jaren een – lichte – stijging zien. De verwachting is dat de uitkering per inwoner in 2008 gelijk is aan die van 2001.

Tom van der Lelij, coördinator toezicht van de provincie Utrecht, schetste een somber financieel decor. Oorzaak: de afschaffing van het gebruikersdeel van de OZB, de maximering van de tarieven woningen en de negatieve ontwikkeling van het Gemeentefonds in de komende jaren. Voor de gemeenten ontstaan risico's in recente ontwikkelingen, zoals de Wet Werk & Bijstand, de WMO en de rechtmatigheidstoets accountant. Niet veel nieuw beleid in de gepresenteerde begrotingen 2005. Wel lijkt er in de P&C-cyclus sprake van een betere sturing. Een duurzaam financieel evenwicht staat straks bij de provincie voorop bij de beoordeling van de gemeentebegrotingen.

De heer W. Buddenberg, burgemeester van Pijnacker-Nootdorp en voorzitter van de VNG commissie gemeentefinanciën, sprak over vertroebeling van bestuurlijke verhouding met het Rijk. Kritiek van de VNG over de manier waarop het Rijk omging met de gemeenten kregen

veel bijval in twee buitengewone ledenvergaderingen. Op 9 november 2004 zag de nieuwe Code voor interbestuurlijke verhoudingen het licht met afspraken over belangrijke uitgangspunten en als "toezichthouder" de Raad van State.

Verder bracht hij ter sprake het rapport van de commissie De Kam "Belasten op niveau: Meer fiscale armslag voor gemeenten", gericht op de modernisering van het eigen belastinggebied van gemeenten met bijvoorbeeld de invoering van een burgerbelasting of een vorm van gemeentelijke opcenten op de inkomstenbelasting en specifiek voor groeigemeenten een zogeheten bouwsombelasting.

Uit onderzoek is gebleken dat de gemeentelijke woonlasten vanaf 1998 niet sneller zijn gestegen dan het BBP. De veronderstelling die steeds opduikt dat sprake is van exorbitante stijging is dan ook pertinent onjuist. De kouw tussen Rijk en gemeenten mag dan goeddeels uit de lucht zijn, maar er valt nog heel wat te bespreken. De pijnpuntenlijst is bijvoorbeeld nog steeds niet van tafel.

De drie inleidingen vormden meer dan voldoende stof voor vragen en reacties van de ruim 90 aanwezige bestuurders uit de provincie. Het bestuur ziet terug op een goede informatieve ochtend in een informele setting en sfeervolle accommodatie in de gastgemeente Renswoude.

WEBSITE

Op het vlak van ICT is de website van de afdeling een belangrijke stap in de verbetering van de communicatie met de leden. De website bevat actuele informatie over de door de afdeling bestreken onderwerpen waar gemeenten en de provincie en hun vertegenwoordigers mee bezig zijn. De website vormt één van de speerpunten van de afdeling in de informatievoorziening aan de leden. Als één van de weinige afdelingen beschikken wij over een eigen zelfstandige website. De website bevat vooral informatie over de commissies waarin vertegenwoordigers van de aangesloten gemeenten zitting hebben. Gelet op de "hits" (± 1.000 per maand) die de website scoort veronderstellen wij de website bij de gemeentebestuurders en anderen, die bij de Utrechtse gemeenten zijn betrokken, bekend.

In het verslagjaar is kritisch gekeken naar de site. Het bestuur heeft daarop besloten de website te verbeteren en dat is ook gebeurd. De toegankelijkheid is vergroot en er is een zoekfunctie aan de website toegevoegd. Er is daarnaast software gekomen voor het aanmaken van formulieren op de website. Dit opent voor het bureau de mogelijkheden om aanmeldingen voor de bijeenkomsten digitaal via het internet te laten plaatsvinden.

Het bureau werkt hard om de website actueel te houden. In de komende

periode zullen wij opnieuw veel aandacht besteden naar de verbetering van de site om de dienstverlening aan onze leden te optimaliseren.

HET BESTUUR

Het bestuur is in het verslagjaar zeven keer bij elkaar geweest. Ter versterking van de band met de leden is in het verslagjaar gekozen voor het vergaderen op locatie. Op uitnodiging van een gemeente werd op locatie vergaderd. Het bestuur heeft in het verslagjaar Driebergen-Rijsenburg, Abcoude, Bunschoten Amersfoort en Nieuwegein bezocht.

Centraal in veel bestuursvergaderingen stonden de thema's voor de verschillende bijeenkomsten en de voor- en najaarsvergadering. Het ging daarbij vooral om "De gekozen burgemeester en de effecten hiervan voor wethouders en raadsleden: Uw mening telt " en "Lokale politiek en de media" en "De gemeentefinanciën".

Daarnaast heeft het bestuur een scala van onderwerpen besproken, waaronder de Wet werk en bijstand, het overleg met Gedeputeerde Staten, Taak en positie van de provinciale afdelingen in relatie met de bestuurlijke reorganisatie van de – landelijke – VNG, het project "Slagen voor Veiligheid", subsidiëring door de landelijke VNG.

Het bestuur heeft verder in het verslagjaar ingestemd met de oprichting van het Intergemeentelijk Overleg Vastgoed in de provincie Utrecht. Dit overleg bevordert de samenwerking van gemeenten op het gebied van vastgoedinformatie. Die vastgoedinformatie heeft betrekking op het verzamelen, beheren en gebruiken van gegevens over objecten met een plaatsgebonden karakter. De vastgoedinformatie vormt een belangrijke pijler van de gemeentelijke informatievoorziening voor de beleids- en primaire werkprocessen in de gemeente en voor de informatieverstrekking aan de inwoners, bedrijfsleven en andere overheden. De eerste activiteit van het intergemeentelijk overleg was het organiseren van een bijeenkomst met als onderwerpen de invoering van authentieke basisregistraties en de Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen. In het komend jaar zult u zonder twijfel meer van het Intergemeentelijk Vastgoed Overleg horen.

SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR PER 1 JANUARI 2004:

	De heer L.C. Groen, voorzitter; in functie als voorzitter sinds 1998 en als lid van het bestuur sinds 1992; huidige zittingsperiode tot 2009; burgemeester van Bunschoten-Spakenburg.
	De heer mr. J.G. Bijl, vice-voorzitter tot 1 september 2004; in functie als vice-voorzitter sinds 2002 en lid van het bestuur sinds 2001; huidige zittingsperiode tot 2007; burgemeester van de gemeente Eemnes.
	De heer drs. P.C.M. van Elteren, secretaris/penningmeester; in functie als secretaris sinds 2002 en als penningmeester sinds 2002; huidige zittingsperiode tot 2013; secretaris van de gemeente Nieuwegein.
	De heer A. Batenburg; in functie als lid van het bestuur sinds 2002; huidige zittingsperiode tot 2006; wethouder van de gemeente Wijk bij Duurstede.
	De heer W.J.M. den Heijer; in functie als lid van het bestuur sinds 1994; huidige zittingsperiode tot 2005; wethouder van de gemeente Zeist.
	De heer ir. P. Jonkman; in functie als lid van het bestuur sinds 2002; huidige zittingsperiode tot 2010; wethouder van de gemeente Amersfoort
	Mevrouw B.F.A. v.d. Kluit-de Groot; in functie als lid van het bestuur sinds 2003; huidige zittingsperiode tot 2015; burgemeester van de gemeente Woerden

	Mevrouw A.A. v.d. Most-de Ridder tot 27 mei 2004; in functie als lid van het bestuur sinds 2000; huidige zittingsperiode tot 2014; burgemeester van de gemeente Abcoude
	De heer B. Olde; in functie als lid van het bestuur sinds 1991; huidige zittingsperiode tot 2012; secretaris van de gemeente Doorn.
	De heer D.E.P. Roodbeen; in functie als lid van het bestuur sinds 2003; huidige zittingsperiode tot 2008; wethouder van de gemeente Veenendaal.
	De heer mr. L.J. Verhulst; in functie als lid van het bestuur sinds 2001; huidige zittingsperiode tot 2011; wethouder van de gemeente Utrecht.

In het verslagjaar verlieten de heer mr. J.G. Bijl (benoeming in een functie buiten de gemeente) en mevrouw A.A. v.d. Most-De Ridder (pensionering) het bestuur.

In hun plaats traden de heer drs. J.W. v.d. Sluijs en de heer J.J.L.M. Janssen toe tot het bestuur.

	De heer drs. J.W. v.d. Sluijs, vice-voorzitter; in functie als vice-voorzitter sinds 2004; huidige zittingsperiode tot 2014; burgemeester van de gemeente Maarsssen.
	De heer J.J.C.M. Janssen; in functie als lid van het bestuur sinds 2004; huidige zittingsperiode tot 2007; burgemeester van de gemeente Soest.

HET BUREAU

Het bureau van de afdeling wordt gevormd door de heer H. Koekoek en mevrouw L. Geurtsen-Schoonhoven. Het bureau is gevestigd in het gemeentehuis van de gemeente Nieuwegein.

De financiële administratie is verzorgd door de heer A. Hensbergen en de heer A. de Jongh, beiden werkzaam bij de afdeling bedrijfsvoering van de sector Bestuur & Dienstverlening van de gemeente Nieuwegein. Mevrouw J. Verleun en mevrouw M. Verburgt, beiden werkzaam bij de afdeling Documentaire Dienstverlening van de sector Bestuur & Dienstverlening van de gemeente Nieuwegein verzorgden voor de afdeling het archief.

De vereniging heeft twaalf afdelingen. Deze staan de vereniging bij in het besturen van haar leden. Elke gemeente die lid is van de vereniging is tevens lid van de afdeling uit de provincie waarin zij is gevestigd.

Elk halfjaar komen de (bestuurlijke) secretarissen van de afdelingen bijeen voor bespreking van onderwerpen die voor het functioneren van de afdelingen van belang zijn.

De bijeenkomst op 2 april 2004 in de gastgemeente Huizen op uitnodiging van de Vereniging van Noord-Hollandse gemeenten stond in het teken van de takenbepaling en nieuwe werkwijze in de bestuurlijke organisatie van de VNG. Daarnaast werd er gesproken over het BTW-compensatiefonds en de gevolgen ervan voor het functioneren van de afdelingen. Het eerste onderwerp leidde tot het besluit een gezamenlijke reactie te geven op de notitie van de VNG over de takenbepaling en de nieuwe werkwijze van de VNG.

Op 18 juni 2004 kwamen de afdelingen voor het samenstellen van de definitieve reactie in een bijzondere bijeenkomst in Nieuwegein samen. De reactie werd in de bestuursvergaderingen van de verschillende afdelingen besproken en ter kennis gebracht aan de directie en het algemeen bestuur van de VNG.

Op 1 oktober 2004 verzamelden de secretarissen zich in de Willemshof van de VNG in Den Haag. Het onderwerp takenbepaling en nieuwe werkwijze werd samen met de heer Pans, directeur van de VNG uitvoerig besproken. Daarnaast werd aandacht besteed aan de relatie tussen Rijk, provincies en gemeenten (Code Interbestuurlijke verhoudingen), Wet Maatschappelijke Ondersteuning, de EU-Kaderrichtlijn Water en de positie van de raadsgriffiers in de VNG.